U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **P. T. T.,** zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2008, č. j. OAM-773/VL-07-11-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 6. 2009, č. j. 62 Az 27/2008 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhala zrušení shora označeného rozsudku, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2008, č. j. OAM-773/VL-07-11-2008. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnuto tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví

nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelky, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelky.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotně-právní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelkou uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka přijatelnost své kasační stížnosti netvrdila, a tím spíše pak ani neuvedla její důvody (tj. *v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat*). Za tohoto stavu věci se Nejvyšší správní soud mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

Jako důvod kasační stížnosti stěžovatelka uvádí vady řízení spočívající v tom, že při nedostatečném zjišťování skutkové podstaty bylo porušeno především ustanovení § 2 odst. 4 a ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., a to takovým způsobem, že mohla být ovlivněna zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Zároveň tvrzení správního orgánu i soudu nemají oporu ve spisovém materiálu a jsou tudíž nepřezkoumatelná. Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně namítá, že na území České republiky žije již delší dobu, díky čemuž ztratila ve státu svého původu tzv. domovskou příslušnost. V případě návratu do Vietnamu by na ni pohlížely tamnější úřady jako na cizinku a její postavení by bylo nevýhodnější oproti jiným občanům Vietnamu, kteří domovskou příslušnost neztratili. Zároveň je se stěžovatelkou v České republice vedeno více soudních řízení, návratem do Vietnamu by byla podstatně zhoršena její pozice účastníka řízení, protože by nemohla účinně chránit svá práva a oprávněné zájmy před zdejšími soudy. Dále stěžovatelka namítá, že krajský soud se ztotožnil s rozhodnutím žalovaného orgánu i přesto, že v žádosti uvedla novou skutečnost oproti své první žádosti z roku 2003 a to hrozbu uvěznění ve Vietnamu, neboť její bývalý druh na ni podal v roce 2008 žalobu pro zanedbání povinné výživy jejich syna. Žalovaný i soud tuto skutečnost označily za pouhou legendu, a to na základě svých ničím nepodložených úvah a spekulací, což mělo za následek zastavení řízení o stěžovatelčině žádosti, aniž by bylo zkoumáno, zda důvody žádosti splňují podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s žádostí stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany, když bez zjevného důvodu označil žalobu podanou bývalým druhem stěžovatelky z uvěznění za legendu. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Nadále se domnívá, že postupoval plně v souladu se zákonem, když rozhodl, že žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu, a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Podle názoru správního orgánu šlo o zjevně a toliko účelovou žádost. Pokud stěžovatelka o udělení mezinárodní ochrany neuvedla všechny důvody své žádosti již v řízení předchozím, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jí, a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemene tvrzení mohla zhojit opakovanou žádostí.

Závěrem navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou, popř. ji odmítl pro nepřijatelnost.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka žádala v České republice o udělení azylu již v roce 2003, na základě žádosti ze dne 4. 3. 2003, v níž stěžovatelka uváděla špatnou ekonomickou situaci v zemi původu. Azyl jí nebyl udělen. Podanou žalobu krajský soud zamítl dne 20. 5. 2004 pro nedůvodnost, a stejně tak jako nedůvodnou zamítl dne 4. 5. 2005 Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost. Stěžovatelka poté nadále setrvala na území České republiky, nicméně nepodařilo se jí legalizovat pobyt. Rozhodnutím Policie České republiky ze dne 25. 3. 2008 jí bylo uděleno správní vyhoštění na dobu 5ti let s povinností vycestovat z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Stěžovatelka toto rozhodnutí nerespektovala, z území České republiky nevycestovala a dne 29. 10. 2008 podala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod své žádosti uvedla, že jí na cizinecké policii řekli, že jí již vízum neprodlouží a tak přišla požádat, aby mohla nadále zůstat v České republice. Jeden právník jí poradil, že už by mohla požádat o trvalý pobyt, ale jak jí odmítli prodloužit dále vízum, tak radši přišla žádat o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům opuštění vlasti uvedla, že šlo o důvody ekonomické, pracovala v zemědělství, potom její rodinu postihly záplavy a připravily ji o veškerou úrodu. Odjela, aby pomohla rodině. Dále uvedla, že měla dítě, a v České republice se dozvěděla od matky, že otec jejího dítěte ji zažaloval za opuštění dítěte. Matka jí také řekla že se nemá vracet, že by na ni čekali policisté a zatkli by ji. Nejvyšší správní soud současně ze spisu zjistil, že v žádosti o udělení azylu z roku 2003 stěžovatelka dítě nezmiňovala, naopak uvedla, že má v zemi původu z příbuzných toliko matku a dvě sestry, a žádné jiné rodinné příslušníky nemá. Stejně tak se stěžovatelka v průběhu prvního řízení nezmiňovala o tom, že měla či má v zemi původu druha. Žalovaný po provedeném řízení shledal, že stěžovatelka neuvedla žádné nové relevantní skutečnosti, které nemohla bez vlastního zavinění uvést v prvním řízení, když zemi původu opustila v roce 2002, a minulá procedura o udělení azylu byla ukončena v roce 2005. Konstatoval, že bylo tedy pouze jejím pochybením, že o uvedené skutečnosti neuvědomila orgán rozhodující ve věci. Legendu o domnělém dítěti a žalobě kvůli jeho opuštění stěžovatelkou žalovaný považoval za smyšlenou. Současně žalovaný poukázal na to, že o udělení mezinárodní ochrany v r. 2008 požádala stěžovatelka poté, co jí bylo uděleno správní vyhoštění. Jelikož stěžovatelka nepředložila žádné relevantní skutečnosti, byla její žádost posouzena jako nepřípustná, neb byly naplněny podmínky § 10a písm. e) zákona o azylu, a žalovaný řízení o této žádosti stěžovatelky podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. V podané žalobě, aniž by svoje tvrzení jakkoliv doložila, stěžovatelka navíc uvedla, že informaci od matky ohledně podané žaloby jejím druhem se dozvěděla až v roce 2008. Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil s rozhodnutím žalované a podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud považuje námitky stěžovatelky uváděné v kasační stížnosti taktéž za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i soudu, kde se oba tyto orgány s namítanými skutečnostmi vypořádaly. V řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaný neměl primárně povinnost znovu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, ale v prvé řadě bylo jeho

povinností zkoumat, zda jsou důvody pro udělení azylu shodné, jako v žádosti první, či zda jsou rozdílné. Jak správní orgán, tak krajský soud, náležitě posoudily a vyložily, proč nelze nyní stěžovatelkou tvrzené skutečnosti považovat za nové azylově relevantní důvody. Zejména bylo poukázáno na to, že tvrzení stěžovatelky ohledně dítěte v zemi původu a nebezpečí jí hrozící v důsledku údajně podané žaloby se jeví krajně nevěrohodné, nepodložené a zcela účelové. To jednak vzhledem k tomu, že v průběhu prvního řízení o udělení azylu stěžovatelka existenci dítěte a případného druha nejen nezmiňovala, ale dále pak prohlášením, že jiné než uvedené rodinné příslušníky (matka a dvě sestry) nemá, výslovně sama to, že by měla dítě, vyloučila. Pakliže nyní tvrdí, že dítě měla a má, potom to znamená, že do žádosti k výslovně formulovaným otázkám v roce 2003 uvedla nepravdivé údaje, což potom již samo o sobě značně znevěrohodňuje jí nyní (resp. v roce 2008, 2009) uváděné údaje, a to tím spíše, že tato tvrzení ničím nedokládá a ani nenavrhuje doložit. Ostatně dále i při připuštění pravdivosti nynějšího nového tvrzení o existenci dítěte ve Vietnamu v péči druha nelze přijmout, že tuto samotnou skutečnost stěžovatelka neměla a bez svého zavinění nemohla uvést již v prvním řízení o udělení azylu, a to bez ohledu na to, že příp. v dané době nebyla nyní tvrzená žaloba na zanedbání výživy dítěte ze strany stěžovatelky ještě podána.

Nejvyšší správní soud uvádí, že i podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, kde lze např. odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, www.nssoud.cz, platí, že: *Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávaní opakovaných žádostí.*

Ve spojení s tímto odůvodněním Nejvyšší správní soud dále uvádí, že v celkovém kontextu posuzované věci je třeba zohlednit také skutečnost, že správní orgán posuzoval nynější žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany v situaci, kdy stěžovatelce již bylo uděleno vyhoštění. Ostatně i v tomto směru má Nejvyšší správní soud také již ustálenou judikaturu - viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, www.nssoud.cz, kde se uvádí: *Žádost o azyl podaná..... poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, svědčí o účelovosti takovéto žádosti.*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. února 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu